

Годишен консолидиран доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Консолидиран финансов отчет

ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ АД

31 декември 2020 г.

ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ АД

Съдържание

Страница

Годишен консолидиран доклад за дейността	i
Доклад на независимия одитор	-
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	6
Пояснения към консолидирания финансов отчет	7

Консолидиран отчет за финансовото състояние за годината, приключваща на 31 декември

Активи	Пояснение	31 декември	31 декември
		2020	2019
		'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи			
Инвестиционни имоти	12	60 546	61 317
Имоти, машини и съоръжения	10	13 638	14 310
Репутация	8	4 901	4 901
Други нематериални активи	9	33	22
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		2 910	2 910
Дългосрочни финансови активи	14	34 597	34 013
Дългосрочни вземания от свързани лица	35	82	81
Отсрочени данъчни активи	15	286	243
Нетекущи активи		116 993	117 797
Текущи активи			
Краткосрочни финансови активи	17	49 683	49 480
Търговски и други вземания	18	26 927	26 294
Вземания от свързани лица	35	498	911
Материални запаси	16	2 265	2 940
Пари и парични еквиваленти	19	9 067	7 804
Текущи активи		88 440	87 429
Общо активи		205 433	205 226

Съставил:
Силвия Димитрова

Изпълнителен директор:
Мартин Първанов

Дата: 20.04.2021 г.

Съгласно доклад на независимия одитор от: 05.05.2021 г.

За Кроу България Одит ЕООД
Одиторско дружество

Георги Калоянов
Управител, Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за финансовото състояние за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември 2020 ‘000 лв.	31 декември 2019 ‘000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	20.1	2 495	2 495
Премиен резерв	20.2	74 976	74 976
Други резерви	20.3	3 354	3 360
Неразпределена печалба		33 884	30 110
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка		114 709	110 941
Неконтролиращо участие		19 759	19 250
Общо собствен капитал		134 468	130 191
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Дългосрочни заеми	22	14 626	15 677
Дългосрочни задължения към свързани лица	35	244	-
Задължения по финансов лизинг	11.1	6 809	7 328
Търговски и други задължения	23	2 030	2 426
Задължения към персонала	21	69	40
Отсрочени данъчни пасиви	15	1 665	1 593
Нетекущи пасиви		25 443	27 064
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	23	29 898	30 667
Краткосрочни заеми	22	11 312	12 662
Краткосрочни задължения към свързани лица	35	2 813	3 115
Задължения по финансов лизинг	11.1	1 013	993
Задължения към персонала	21	304	398
Задължения за данъци върху дохода		182	136
Текущи пасиви		45 522	47 971
Общо пасиви		70 965	75 035
Общо собствен капитал и пасиви		205 433	205 226

Съставил:

Силвия Димитрова

Изпълнителен директор:

Мартин Първанов

Дата: 20.04.2021 г.

Съгласно доклад на независимия одитор от: 05.05.2021 г.

За Кроу България Одит ЕООД

Одиторско дружество

Георги Калоянов

Управител, Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Приходи от продажби	25	24 875	26 801
Други приходи	26	2 023	1 007
Печалба от продажба на нетекущи активи	27	781	262
<i>Общо приходи</i>		<i>27 679</i>	<i>28 070</i>
Разходи за материали	28	(953)	(999)
Разходи за външни услуги	29	(1 946)	(1 985)
Разходи за персонала	21.1	(2 559)	(2 924)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	12	(248)	(251)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	9, 10	(574)	(672)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(15 190)	(16 824)
Други разходи	30	(1 111)	(1 740)
Печалба от оперативна дейност		5 098	2 675
Печалба от изгодна покупка при бизнес комбинация	5.1	-	1 606
Финансови разходи	31	(2 239)	(2 464)
Финансови приходи	31	2 187	2 175
Печалба преди данъци		5 046	3 992
Разходи за данъци върху дохода	32	(550)	(298)
Печалба за годината		4 496	3 694
Общо всеобхватен доход		4 496	3 694
Печалба за годината, отнасяща се до:			
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		3 774	4 039
Неконтролиращото участие		722	(345)
Общо всеобхватен доход, отнасящ се до:			
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		3 774	4 039
Неконтролиращото участие		722	(345)
		лв.	лв.
Доход на акция	33	1,51	1,62

Съставил:

Силвия Димитрова

Дата: 20.04.2021 г.

Изпълнителен директор:

Мартин Първанов

Съгласно доклад на независимия одитор от: 05.05.2021 г.
 За Кроу България Одит ЕООД,
 Одиторско дружество
 Георги Калоянов
 Управител, Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Премиян резерв	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтролиращо участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2020 г.	2 495	74 976	3 360	30 110	110 941	19 250	130 191
Печалба за годината	-	-	-	3 774	3 774	722	4 496
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	3 774	3 774	722	4 496
Други промени в капитала	-	-	(6)	-	(6)	(213)	(219)
Салдо към 31 декември 2020 г.	2 495	74 976	3 354	33 884	114 709	19 759	134 468

Съставил:
Силвия Димитрова

Изпълнителен директор :
Мартин Първанов

Дата: 20.04.2021 г.

Съгласно доклад на независимия одитор от: 05.05.2021 г.
За Кроу България Одит ЕООД
Одиторско дружество
Георги Калоянов
Управител, Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината,
приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Премиен резерв	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтролиращо участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2019 г.	2 495	74 976	3 366	27 718	108 555	16 034	124 589
Бизнескомбинации	-	-	-	(1 606)	(1 606)	3 126	1 520
Неконтролиращо участие от увеличение на капитала	-	-	-	-	-	435	435
Ефект от бизнес комбинацията	-	-	-	(1 606)	(1 606)	3 561	1 955
Печалба за годината	-	-	-	4 039	4 039	(345)	3 694
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	4 039	4 039	(345)	3 694
Други промени в капитала	-	-	(6)	(41)	(47)	-	(47)
Салдо към 31 декември 2019 г.	2 495	74 976	3 360	30 110	110 941	19 250	130 191

Съставил:
Силвия Димитрова

Изпълнителен директор :
Мартин Първанов

Дата: 20.04.2021 г.

Съгласно доклад на независимия одитор от: 05.05.2021 г.
За Кроу България Одит ЕООД
Одиторско дружество
Георги Калоянов
Управител, Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		30 530	31 927
Плащания към доставчици		(22 250)	(23 740)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(2 584)	(2 661)
Платени данъци		(1 435)	(613)
Плащания за данъци върху дохода		(419)	(555)
Други постъпления/плащания от оперативна дейност		(10)	(803)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		3 832	3 555
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(1 060)	(923)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		1 816	1 169
Придобиване на инвестиционни имоти		(42)	-
Придобиване на асоциирани предприятия	13	-	(2 910)
Парични потоци от бизнес комбинации		(250)	-
Продажба на финансови активи		-	21
Предоставени заеми		(942)	-
Постъпления от предоставени заеми		485	662
Получени лихви		89	30
Други (плащания) за инвестиционна дейност		1 500	(586)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		1 596	(2 537)
Финансова дейност			
Получени заеми		16 897	16 575
Плащания по заеми		(19 481)	(15 361)
Плащания по финансов лизинг		(860)	(999)
Плащания на лихви		(721)	(1 346)
Други постъпления (плащания) от финансова дейност		-	(20)
Нетен паричен поток от финансова дейност		(4 165)	(1 151)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти			
		1 263	(133)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		7 804	7 937
Пари и парични еквиваленти в края на годината	19	9 067	7 804

Съставил:
 Силвия Димитрова

Изпълнителен директор :
 Мартин Първанов

Дата: 20.04.2021 г.

Съгласно доклад на независимия одитор от: 05.05.2021 г.
 За Кроу България Одит ЕООД
 Одиторско дружество
 Георги Калоянов
 Управител, Регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ“ АД и неговите дъщерни предприятия („Групата“) се състои в извършване на услуги на фирми и граждани и свързаните с тях складова, транспортна и други дейности; отдаване под наем на търговски, складови и офис площи; производство на тестени и макаронени изделия; извършване на туристически услуги, свързани с вътрешен и международен туризъм, както и транспортни услуги; производство и търговия с електродомакински уреди; счетоводно-информационна дейност и предоставяне на други услуги, търговия с химически продукти.

Предприятието майка „ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ“ АД има за основна дейност управление и отдаване под наем на инвестиционни имоти в т. ч. земи, търговски, складови и офис площи, както и на свързаните с тях складови и транспортни дейности. Дружеството управлява кредити и вземания, отпуснати първоначално от него с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите се олихвяват по метода на ефективната лихва, като се използват пазарни лихвени нива. Също така Дружеството извършва покупко-продажба на стоки и услуги, които не са забранени и не се изисква специален лиценз; търговска дейност в страната и чужбина с химически и други продукти; внос и износ; производствена, строителна и ремонтна дейност, както и други дейности, които не са забранени от закона.

„ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ“ АД с ЕИК 115051489 е регистрирано като акционерно дружество през месец май 1996 г. със Съдебно решение № 5345/16 май 1996 г. на Пловдивския окръжен съд. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр. София 1271, жк. Илиянци, ул. Складова база №1.

Акциите на „Химснаб България“ АД са регистрирани на Българската фондова борса и се търгуват на Неофициален пазар на акции – Сегмент Акции Standard, с борсов код **58E, ISIN: BG11EMTOAT16.**

Дружеството майка има едностепенна система на управление и до 23 юли 2019 г. се представлява и управлява от Съвет на Директорите в състав:

Красимир Димитров Бурмов – Председател на СД

Младен Иванов Стайков – Член на СД

Константин Василев Василев – Член на СД и Изпълнителен Директор

До 23.07.2019 г. дружеството-майка се представлява от Константин Василев Василев – Изпълнителен директор.

На 08.05.2019 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията по партидата на Химснаб България АД е вписан прокурист на дружеството-майка – Мартин Сеферинов Първанов, който представлява дружеството-майка заедно с изпълнителния директор или самостоятелно.

След промяната дружеството-майка се представлява както следва:

- Изпълнителният директор Константин Василев Василев само заедно с Прокуриста Мартин Сеферинов Първанов.

- Прокуристът Мартин Сеферинов Първанов самостоятелно.

От 23 юли 2019 г. и към датата на съставяне на Отчета – 20 април 2021 г. съставът на Съвета на директорите е:

Ивелина Белева Рахнева – Председател на СД
Марио Радков Дойков – Член на СД
Мартин Сеферинов Първанов – Член на СД и Изпълнителен директор

Групата се представлява от Изпълнителният директор Мартин Сеферинов Първанов.

Броят на персонала на дружествата от групата към 31 декември 2020 г. е 106 служители.

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в Пояснение 5.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2019 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19.

В началото на 2020 г. поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11 март 2020 г. Световната здравна организация обяви и наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13 март Народното събрание на Република България обяви извънредно положение за срок от 1 месец - до 13 април 2020 г.

В първите седмици на април 2020 г. броят на новите безработни се покачва до 4 хиляди на ден, което регистрира пикови стойности в резултат от наложените забрани и спирането на функционирането на множество икономически сектори.

На 3 април 2020 г. Народното събрание удължи срока на извънредното положение с още един месец до 13 май 2020 г.

На 13 май 2020 г. изтече срокът на извънредното положение, а Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка от 14 май 2020 г. до 30 април 2021 г.

Въпреки отпадането на противоепидемиологичните мерки и възобновяването на дейността на дружествата, много икономически сектори останаха засегнати от ефектите на пандемията от коронавирус. Макроикономическите прогнози на световните институции очакват общо намаление на БВП на България с до 7 % на годишна база и възстановяване на предкризисните равнища на ръст (стабилизация) на икономиката през 2-3 тримесечие на 2021 г.

Коронавирус пандемията доведе до значителна волатилност на финансовите и стоковите пазари в България и в световен мащаб. Различни правителства, включително

България обявиха мерки за предоставяне както на финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и засегнатите бизнес организации.

Въпреки това, пандемията не се отрази значително върху финансовото състояние и резултатите от дейността на Групата през 2020 г.

В тези условия ръководството направи анализ и преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще и ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2020 г.

Групата е приложила следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2020 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху консолидирания финансов резултат и финансовото състояние на Групата:

- МСС 1 и МСС 8 (изменен) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС
- Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г, приети от ЕС
- МСФО 3 (изменен) – Определение за Бизнес в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС
- Изменения на МСФО 16 намаления на наемите, свързани с Covid-19, в сила от 1 юни 2020, приет от ЕС.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2020 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Не се очаква те да имат съществен ефект върху консолидираните финансови отчети на Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС
- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС

- Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на лихвените показатели - Фаза 2, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори” в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет или прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

Групата не е представила два сравнителни периода за 2020 г., тъй като нито едно от обстоятелствата не е настъпило.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2020 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява делът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното

предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата/ отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред "Печалба/ (Загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал". Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които делът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото делът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика

между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

При консолидация всички активи и пасиви се преизчисляват в български лева по заключителния курс към датата на консолидирания финансов отчет. Приходите и разходите са преизчислени във валутата на представяне на Групата по средния курс за отчетния период.

4.8. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Групата развива дейност в следните бизнес сегменти:

- Производство
- Търговия и услуги
- Отдаване под наем на имоти

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти” Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповтаряеми събития. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.9. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на продукцията, стоки, предоставяне на услуги и други приходи. Видовете приходи са представени в Пояснения 25 и 26.

За да определи дали и как да признае приходи, Групата използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

4.9.1. Продажба на продукцията и стоки

Продажбата на продукцията и стоки включва продажба на метални изделия, корабно оборудване, леки автомобили, резервни части и консумативи за тях, автомобилни гуми и химически продукти. Приход се признава в определен момент - когато Групата е прехвърлила на купувача контрола върху предоставените продукция и стоки. Счита се, че контролът е прехвърлен на купувача, когато клиентът е приел продукцията и стоките без възражение.

По договорите за продажба на продукцията и стоки, Групата няма задължения за следпродажбени услуги.

4.9.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват основно отдаване под наем на собствени недвижими имоти, както и свързаните с тях складова, транспортна, ремонтна и други дейности (вж. Пояснения 25 и 26).

Групата е обвързана с дългосрочни договори за учредено възмездно вещно право на ползване върху собствени недвижими имоти, находящи се в гр. София и гр. Варна. Договорите са с неотменяем срок от 10-12 години. Сумата на продажната цена съгласно договори за предоставяне на услуги се разсрочва и се признава като приход за периода, в който се извършва услугата. Този отсрочен приход се включва в консолидирания отчет за финансовото състояние на ред „Търговски и други задължения“.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Групата по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.9.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди, различни от приходите от инвестиции в асоциирани предприятия, се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.10. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им в съответствие с принципите на начисляване и съпоставимост. Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

4.11. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход на ред „Финансови разходи”.

4.12. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте Пояснение 4.4 за информацията относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте Пояснение 4.16 за информацията относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.13. Други нематериални активи

Други нематериални активи включват лицензи, патенти и програмни продукти. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с другите нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на другите нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години
- Други 7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на други нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.14. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Сгради 25 години
- Съоръжения 25 години
- Машини и оборудване 3-4 години
- Транспортни средства 4 години
- Стопански инвентар 7 години
- Компютри 2 години
- Други 7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 500-700 лв.

4.15. Отчитане на лизинговите договори

Групата е лизингополучател по договори за финансов лизинг.

Ръководството прилага преценка, за да определи дали договорът е финансов лизинг и дали прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив. Ключови фактори включват продължителността на срока на лизинга във връзка с икономическия живот на актива, настоящата стойност на минималните лизингови плащания във връзка със справедливата стойност на актива и дали Групата придобива собствеността върху актива в края на срока на лизинговия договор.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити съгласно условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Групата е лизингодател по договори за лизинг.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансово състояние на Групата като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

4.16. Тестове за обезценка на репутация, други нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.17. Инвестиционни имоти

Модел на справедливата стойност

Групата отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и /или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен

професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата и се представя в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати в консолидирания финансов отчет на Групата, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали

Групата отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи“ и ред „Други разходи“, и се признават, както е описано в Пояснение 4.9 и Пояснение 4.10.

4.18. Финансови инструменти

4.18.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансов инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и всички рискове и изгоди от него се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

През представените отчетни периоди Групата отчита единствено дългови инструменти по амортизирана стойност.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред „Други разходи“ в отчета за печалбата или загубата.

4.18.2. Последващо оценяване на финансовите активи

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Групата класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, предоставените заеми и вземанията по цесии.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата отчита финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако активите отговарят на следните условия:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи, за да събира договорни парични потоци и да ги продава; и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват капиталови ценни книжа, които не са държани за търгуване и които Групата неотменимо е избрала при първоначално признаване, да признае в тази категория.

При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в неразпределената печалба.

При освобождаването от дългови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в печалбата или загубата за периода.

4.18.3. Обезценка на финансовите активи

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Предоставени заеми

Подходът за обезценка на предоставените заеми е насочен към бъдещето и при него се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Групата и паричните потоци, които тя

действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дискотирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Групата използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби.

4.18.4. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.19. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода първа входяща – първа изходяща.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.20. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте Пояснение 4.26.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.21. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от налични пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.22. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на собствен капитал, както и резултати от оценката до признатата стойност на нетекущите активи към датата на преобразуване 02.06.2011 г., при вливането на няколко дружества в „ХИМСНАБ БЪЛГАРИЯ“ АД.

Другите резерви включват законови резерви и общи резерви (вж. Пояснение 20.3)

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрита загуби от минали години.

Всички транзакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.23. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата не е разработвала и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане. Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние представлява настоящата стойност на задължение по изплащане за медицинско обслужване и смъртност.

Ръководството на Групата оценява задължението веднъж годишно с помощта на независим актюер. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Процентът на дисконтиране, който е използван при изчисляване на задължението, е в размер на 0,5% годишно за целия срок на задължението.

Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.24. Възнаграждение на персонала на базата на акции

Групата не прилага планове за плащане на базата на акции като възнаграждение на персонала. Плановете на Групата не включват опции за плащане, базирано на цената на акциите.

4.25. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно срочността или сумата на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времеви разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация (вж. Пояснение 4.4). При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Групата в Пояснение 37.

4.26. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в Пояснение 4.27.

4.26.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Групата извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло.

Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.27. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.27.1. Обезценка на нефинансови активи и репутация

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. Пояснение 4.16). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.27.2. Бизнес комбинации

При първоначалното им признаване активите и пасивите на придобития бизнес са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние с тяхната справедлива стойност. При изчисляване на справедливата стойност ръководството използва оценки на бъдещите парични потоци и дисконтовите фактори, които обаче могат да се различават от действителните резултати. Всички промени в оценката след първоначалното признаване биха се отразили върху стойността на репутацията. Информацията относно придобитите активи и пасиви е представена в Пояснение 5.

4.27.3. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2020 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в Пояснение 9 и Пояснение 10. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.27.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до изменения в продажните цени. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси 2 265 хил. лв. (2019 г.: 2 940 хил. лв.) се влияе от пазарните условия.

4.27.5. Очаквани кредитни загуби за дългови активи, оценявани по амортизирана стойност

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата. Допълнителна информация е предоставена в Пояснение 39.

4.27.6. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период (вж. Пояснение 40). Групата не е претърпяла загуби от обезценка на инвестиционни имоти през 2020 г. или 2019 г.

5. База за консолидация

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и място на основна дейност	Основна дейност	2020	2019
			% участие	% участие
М КАР ЕООД Скопие	Македония	Търговия	100.00	100.00
Варна Истейтс Мениджмънт ЕООД	България	Отдаване под наем	100.00	100.00
Химснаб Тополово ЕООД	България	Отдаване под наем	0.00	100.00
Елпром АД	България	Отдаване под наем	96.46	96.46
Рентапарк ЕООД	България	Отдаване под наем	96.46	96.46
Димят 20 ЕООД	България	Услуги	62.70	57.68
Макрин 2003 ООД	България	Производство на макаронени изделия	52.00	52.00
Варна плод АД	България	Отдаване под наем	51.38	51.38
Мистрал ЕМ ЕООД	България	Отдаване под наем	51.38	51.38
Ин Комерс ЕООД	България	Отдаване под наем	51.38	51.38
Лагуна ЕООД	България	Търговия	51.38	51.38
Корабно машиностроене АД	България	Производство на корабно оборудване	39.00	39.00
Експерт Снаб ООД	България	Търговия	50.00	50.00

На 29 декември 2020 г. Дружеството-майка Химснаб България АД продава собствените си 116 990 дяла на стойност 10 лева всеки един, в едно с всички права върху тях, т.е. 100% от капитала на дъщерното дружество Химснаб Тополово ЕООД.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет, за годината, приключваща на 31 декември 2020 г., финансовите показатели и параметри на дружеството Химснаб Тополово ЕООД са включени, единствено, в Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

5.1. Придобиване на контрол над дъщерно дружество „Корабно Машиностроене“ АД през 2019 г.

На дата 1.1.2019 г. Групата е придобила контрол върху дружество „Корабно Машиностроене“ АД, чрез Дъщерното си дружество „Лагуна“ ЕООД, което притежава 75% от акциите на „Корабно машиностроене“ АД. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. Варна, Южна промишлена зона.

От датата на придобиването на контрол върху дружеството, то е реализирало приходи в размер на 1 068 хил. лв. и загуба в размер на 716 хил. лв.

Групата не е заплатила покупна цена за придобиването.

На датата на придобиването на контрол, нетните активи на Корабно Машиностроене АД, могат да бъдат представени както следва :

	<u>Призната стойност към датата на придобиване</u> ‘000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	5 968
Нематериални активи	17
Финансови активи	125
Инвестиционни имоти	-
Общо нетекущи активи	6 110
Материални запаси	117
Търговски и други финансови вземания	120
Предплащания и други активи	8
Пари и парични еквиваленти	8
Общо текущи активи	253
Заеми	399
Отсрочени данъчни пасиви	378
Общо нетекущи пасиви	777
Провизии	51
Търговски и други задължения	356
Предплащания и други нефинансови пасиви	38
Задължения към персонала	87
Общо текущи пасиви	532
Нетни разграничими активи	5 054

хил. лв.

Прехвърлено възнаграждение	-
Сума на придобитите пари и парични еквиваленти	8
Нетно парични средства, получени при придобиването	8

Неконтролиращото участие (61,86 %) в дружество „Корабно машиностроене“ АД, признато към датата на придобиване, е оценено пропорционално на стойността на разграничимите активи и пасиви и възлиза на 3 126 хил. лв.

Печалбата от изгодна покупка, възникнала в резултат на бизнес комбинацията, е определена, както следва:

	хил. лв.
Общо възнаграждение	-
Неконтролиращо участие оценено пропорционално на дела в признатите стойности на активите и пасивите на придобиваното дружество	(3 126)
Справедлива стойност на придобитите разграничими нетни активи	5 054
Стойност на инвестицията на „Лагуна“ ЕООД в „Корабно машиностроене“ АД	(322)
Печалба от изгодна покупка	1 606

През 2020 година няма реализирани придобивания на контрол над дъщерни дружества.

6. Промени на контролиращото участие в дъщерни дружества през 2020 и 2019 г.

6.1. Увеличение процентно участие в капитала на дъщерно дружество през 2020 година

На 27-ми март 2020 г. на заседание на Общото събрание на съдружниците на Димят 20 ООД е взето решение за одобрение прехвърлянето на всички дружествени дялове на съдружника Инфоком ООД на съдружника Елпром АД – 309 дружествени дяла, всеки от които на стойност 100 лева. Съдружникът Инфоком ООД е освободен с решение на Общото събрание на съдружниците на Димят 20 ООД. След прехвърлянето на дяловете Елпром АД притежава 3 861 дружествени дяла, всеки от които по 100 лева, представляващи 65% от капитала на Димят 20 ООД, а Химснаб България АД притежава 62.70 % от капитала на Димят 20 ООД.

6.2. Увеличение на капитала на дъщерно дружество през 2019 година

„Химснаб България“ АД притежава 50% от собствения капитал на дъщерното дружество „Експерт Снаб“ ООД .

След проведено Общо събрание на съдружниците на дъщерното дружество Експерт Снаб (предишно наименование-Химснаб Трейд) ООД на 28.12.2018 г., е взето решение за увеличение на капитала от 50 хил. лв. на 919 хил. лв. чрез емитиране на 8,686 нови дружествени дяла с номинална стойност 100 лв. всеки дял. Новоемитираните дялове се поемат поравно от съдружниците Инвест Кепитъл АД и Химснаб България АД чрез извършване на непарични вноски в капитала на Дружеството в тримесечен срок от датата на проведеното Общо събрание.

7. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните продуктови линии на Групата като оперативни сегменти, както е описано в Пояснение 4.8: „Производство“, „Търговия и услуги“ и „Отдаване под наем на имоти“. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Производство	Търговия и услуги	Отдаване под наем	Общо
	2020	2020	2020	2020
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	1 443	18 772	5 425	25 640
- други сегменти	21	981	1 203	2 205
Приходи на сегмента, преди елиминация	1 464	19 753	6 628	27 845
Промяна на материалните запаси	-	(15 065)	(125)	(15 190)
Разходи за материали	(338)	(468)	(150)	(956)
Разходи за персонал	(647)	(905)	(1 007)	(2 559)
Амортизация на нефинансови активи	(107)	(411)	(275)	(793)
Други разходи	(320)	(532)	(2 362)	(3 214)
Оперативна печалба на сегмента	52	2 372	2 709	5 133
Активи на сегмента	6 208	19 959	210 048	236 215
Пасиви на сегмента	1 868	13 295	81 396	96 559

	Производство	Търговия и услуги	Отдаване под наем	Общо
	2019	2019	2019	2019
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	472	20 807	5 305	26 584
- други сегменти	-	787	860	1 647
Приходи на сегмента, преди елиминация	472	21 594	6 165	28 231
Промяна на материалните запаси	-	(16 700)	(124)	(16 824)
Разходи за материали	(380)	(439)	(180)	(999)
Разходи за персонал	(876)	(991)	(1 057)	(2 924)
Амортизация на нефинансови активи	(122)	(497)	(275)	(894)
Други разходи	(447)	(770)	(2 669)	(3 886)
Оперативна печалба на сегмента	(1 353)	2 197	1 860	2 704
Активи на сегмента	6 195	20 664	209 942	236 801
Пасиви на сегмента	1 875	15 630	82 957	100 462

Приходите на Групата от външни клиенти, както и нетекущите активи (без финансовите инструменти; инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал; отсрочените данъчни активи; активите по планове за дефинирани доходи) са разпределени по следните географски области:

	2020		2019	
	'000 лв.		'000 лв.	
	Приходи	Нетекущи активи	Приходи	Нетекущи активи
София (седалище на Групата)	2 048	24 830	2 974	20 920
Варна	6 955	21 384	5 956	25 172
Асеновград	27	-	28	1 170
Благоевград	24	61	24	61
Други държави	18 625	7 269	19 088	7 624
Общо	27 679	53 544	28 070	54 947

Приходите на Групата от външни клиенти от София, където се намира седалището на Групата, както и от основния пазар Варна, са установени на база на географското разположение на клиентите. Нетекущите активи са разпределени на базата на тяхното физическо местонахождение.

Общата сума на приходите, оперативната печалба и активите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

	2020	2019
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	27 845	28 231
Елиминирани на междусегментни приходи	(166)	(161)
Приходи на Групата	27 679	28 070
Печалба		
Оперативна печалба на сегментите преди елиминация на амортизация	5 127	2 704
Елиминирани на разход за амортизация	(29)	(29)
Оперативна печалба на Групата	5 098	2 675
Финансови разходи	(2 239)	(2 464)
Финансови приходи	2 187	2 175
Печалба на Групата преди данъци	5 046	2 386
	2020	2019
	‘000 лв.	‘000 лв.
Активи		
Общо активи на сегментите	236 215	236 801
Консолидация	(30 782)	(31 546)
Активи на Групата	205 433	205 255
	2020	2019
	‘000 лв.	‘000 лв.
Пасиви		
Общо пасиви на сегментите	96 559	100 462
Консолидация	(25 594)	(25 398)
Пасиви на Групата	70 965	75 064

Приходите на Групата могат да бъдат анализирани за всеки основен вид продукт и услуга, както следва:

	2020	2019
	‘000 лв.	‘000 лв.
Продажби на стоки	18 343	19 939
Продажби на продукция	566	472
Приходи от продажби на стоки	18 909	20 411
Наеми и други услуги	5 966	5 064
Други приходи	2 804	2 595
Приходи от услуги	8 770	7 659
Общо приходи на Групата	27 679	28 070

8. Репутация

Нетната балансова стойност на репутацията може да бъде анализирана, както следва:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо към 1 януари	4 901	4 901
Придобита репутация в резултат на бизнес комбинация	-	-
Обезценка на придобита репутация	-	-
Балансова стойност към 31 декември	4 901	4 901

За целите на годишния тест за обезценка репутацията се разпределя към следните единици, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от бизнес комбинациите, при които е възникнала репутацията.

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Варна Плод АД	1 759	1 759
Варна Истейтс Мениджмънт ЕООД	1 805	1 805
М КАР ЕООД Скопие	1 337	1 337
Разпределение на репутацията към 31 декември	4 901	4 901

Възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци, е определена на базата на изчислената стойност в употреба, която включва детайлна 3-годишна прогноза и екстраполация на очакваните парични потоци за оставащия полезен живот на единиците, генериращи парични потоци, като са използвани темповете на растеж, определени от ръководството.

Темповете на растеж отразяват дългосрочните средни темпове на растежа за продуктите линии и отрасли на единиците, генериращи парични потоци. Дисконтовите фактори отразяват корекциите, свързани с пазарния риск и специфични рискови фактори на всеки сегмент. През отчетните периоди Групата счита, че няма съществена разлика между темповете на растеж и използваните дисконтови фактори.

Оценките на справедливите стойности се категоризират като такива от Ниво 3, на базата на входящите данни, използвани в техниките за оценка. Така определените възстановими стойности са по-високи от балансовите стойности на обектите и не са необходими обезценки.

9. Други нематериални активи

Другите нематериални активи на Групата включват лицензи, патенти и програмни продукти. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Лицензи и патенти '000 лв.	Програмни продукти '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2020 г.	24	14	38
Придобити	-	17	17
Салдо към 31 декември 2020 г.	24	31	55
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2020 г.	(7)	(9)	(16)
Амортизация	-	(6)	(6)
Салдо към 31 декември 2020 г.	(7)	(15)	(22)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	17	16	33
	Лицензи и патенти '000 лв.	Програмни продукти '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2019 г.	10	10	20
Придобити	14	4	18
Салдо към 31 декември 2019 г.	24	14	38
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2019 г.	(6)	(8)	(14)
Амортизация	(1)	(1)	(2)
Салдо към 31 декември 2019 г.	(7)	(9)	(16)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	17	5	22

Не са сключвани съществени договори за покупко-продажба през 2020 г. или 2019 г.

Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Групата не е заложила други нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи, сгради, машини и оборудване, съоръжения, транспортни средства и други активи. Балансовата им стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Разходи по придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2020 г.	4 480	8 474	1 478	2 653	1 841	688	306	19 920
Новопридобити активи закупени	-	5	3	22	1 016	4	-	1 050
Отписани активи	(134)	-	-	(8)	(1 135)	(2)	-	(1 279)
Салдо към 31 декември 2020 г.	4 346	8 479	1 481	2 667	1 722	690	306	19 691
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2020 г.	-	(1 570)	(992)	(1 422)	(1 190)	(436)	-	(5 610)
Отписани активи	-	-	5	-	115	5	-	125
Начислена амортизация за периода	-	(214)	(35)	(129)	(162)	(28)	-	(568)
Салдо към 31 декември 2020 г.	-	(1 784)	(1 022)	(1 551)	(1 237)	(459)	-	(6 053)
Към 31 декември 2020 г.								
Отчетна стойност	4 346	8 479	1 481	2 667	1 722	690	306	19 691
Натрупана амортизация	-	(1 784)	(1 022)	(1 551)	(1 237)	(459)	-	(6 053)
Балансова стойност	4 346	6 695	459	1 116	485	231	306	13 638

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Разходи по придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2019 г.	1 084	6 709	467	1 368	1 416	294	306	11 644
Бизнес комбинация-отчетна стойност	3 396	1 739	1 162	1 214	544	414	-	8 469
Новопридобити активи закупени	-	26	1	71	852	10	-	960
Отписани активи	-	-	(152)	-	(971)	(30)	-	(1 153)
Салдо към 31 декември 2019 г.	4 480	8 474	1 478	2 653	1 841	688	306	19 920
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	(666)	(222)	(706)	(820)	(243)	-	(2 657)
Бизнес комбинация-начислена амортизация	-	(695)	(811)	(514)	(291)	(190)	-	(2 501)
Отписани активи	-	-	84	6	105	23	-	218
Начислена амортизация за периода	-	(209)	(43)	(208)	(184)	(26)	-	(670)
Салдо към 31 декември 2019 г.	-	(1 570)	(992)	(1 422)	(1 190)	(436)	-	(5 610)
Към 31 декември 2019 г.								
Отчетна стойност	4 480	8 474	1 478	2 653	1 841	688	306	19 920
Натрупана амортизация	-	(1 570)	(992)	(1 422)	(1 190)	(436)	-	(5 610)
Балансова стойност	4 480	6 904	486	1 231	651	252	306	14 310

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата няма договорно задължение за закупуване на активи. През 2020 г. или 2019 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка с закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, заложен като обезпечение по заеми (вж. Пояснение 22), е представена, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	-	1 398	976	195	2 569
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	-	1 437	1 125	223	2 785

11. Лизинг

11.1. Финансов лизинг като лизингополучател

В резултат на придобиване на дъщерно дружество през 2016 г., Групата е придобила по договор за финансов лизинг недвижим имот, находящ се в гр. Варна, представляващ поземлен имот и промишлена сграда. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договор за финансов лизинг към 31.12.2020 г., възлиза на 12 139 хил. лв. (2019 г.: 12 140 хил. лв.) Активите се включени в позиция „Инвестиционни имоти“ от консолидирания отчет за финансово състояние (вж. Пояснение 12).

През 2017 г. Групата е придобила по договор за финансов лизинг товарен автомобил. Нетната балансова стойност на актива възлиза на 17 хил. лв. (2019 г.: 35 хил. лв.). Активът е включен в позиция „Имоти, машини и съоръжения“ в група „Транспортни средства“.

Задълженията за финансов лизинг са обезпечени от съответните активи, придобити при условията на финансов лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
31 декември 2020 г.				
Лизингови плащания	1 323	5 227	2 501	9 051
Дисконтиране	(310)	(814)	(105)	(1 229)
Нетна настояща стойност	1 013	4 413	2 396	7 822
31 декември 2019 г.				
Лизингови плащания	1 344	5 272	3 169	9 785
Дисконтиране	(351)	(942)	(171)	(1 464)
Нетна настояща стойност	993	4 330	2 998	8 321

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на 12-тата година от срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения.

Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг се оценява на 7 822 хил. лв. (2019 г.: 8 321 хил. лв.), която отразява настоящата им стойност и лихвените проценти по обезпечени банкови заеми при подобни условия.

11.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Групата отдава инвестиционни имоти по договори за оперативен лизинг. Подробна информация за тях е представена в Пояснение 12.

12. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земи и сгради, които се намират в градовете София, Варна, Бургас, Асеновград и Благоевград и се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

За информация относно определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти вижте Пояснение 40.

Промените в балансовите стойности, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	Инвестиционни имоти '000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2019 г.	61 385
Продажба на активи	
Новопридобити активи:	183
- чрез бизнескомбинация	183
- чрез покупка	-
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	(251)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	61 317
Продажба на активи чрез бизнескомбинация	(1 170)
Новопридобити активи:	443
- чрез бизнескомбинация	-
- чрез покупка	443
Капитализирани последващи разходи	(4)
Отписани активи отчетна стойност	(105)
Възстановена обезценка за периода	44
Обезценка за периода	(45)
Промяна до справедлива стойност	292
Отписани активи амортизация	22
Нетна загуба от промяна на справедливата стойност	(248)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	60 546

Въз основа на Договор за покупко-продажба на дружествени дялове от 29.12.2020 г. и Решение на Съвета на директорите от 14.12.2020 г., Дружеството майка продаде 100 % от дяловете си в дъщерно дружество Химснаб Тополово ЕООД притежаващо в актива си недвижим имот земя и сгради, находящи се в с. Тополово, обл. Пловдив. Балансовата стойност на отписаните активи в резултат на бизнескомбинацията е 1 700 хил. лв.

Справедливата стойност на основната част от инвестиционните имоти, е определена от лицензиран оценител на базата на налични актуални цени на активни пазари към 31.12.2020 г.

За инвестиционните имоти, чиито балансови стойности не са определени на база пазарна оценка, ръководството е приело, че техните стойности не се отличават съществено от тяхната справедлива стойност.

Инвестиционни имоти на стойност 3 943 хил. лв. (2019 г.: 4 245 хил. лв.) са заложили като обезпечение по следните банкови кредити, отпуснати на Групата:

- предоставен банков кредит от 08.02.2018 г.; заложили като обезпечение инвестиционни имоти на стойност 3 943 хил. лв.;

Инвестиционните имоти са отдавани под наем по договори за оперативен лизинг.

Приходите от наеми за 2020 г., възлизащи на 5 784 хил. лв. (2019 г.: 5 064 хил. лв.), са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Приходи от продажби”. Не са признавани условни наеми. Преките

оперативни разходи в размер на 315 хил. лв. са представени на ред „Други разходи“ (2019 г.: 345 хил. лв.).

Лизинговите договори са неотменяеми за срок от 1 година от началото на лизинга. Бъдещите минимални лизингови постъпления са, както следва:

	Минимални лизингови постъпления		
	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Към 31 декември 2020 г.	5 784	-	5 784
Към 31 декември 2019 г.	5 064	-	5 064

13. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Към 31 декември 2020 г. инвестициите в асоциирани предприятия са 2 910 хил. лв. (31.12.2019 г.: 2 910 хил. лв.), като същите са възникнали по повод придобиването от Рентапарк ЕООД на 2 910 броя поименни акции от капитала на Боровете I АД, всяка с номинал 1 000 /хиляда/ лева, на 28 март 2019 г. Акциите представляват 35% от капитала на Боровете I АД.

Делът на Групата във финансовия резултат на инвестицията, отчитана по метода на собствения капитал, е 17 хил. лв. за 2019 г. и 40 хил. лв. за 2020 г. Дяловете на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина липсват котирани цени на активен пазар.

Обобщена финансова информация за асоциираното предприятие „Боровете I“ АД на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на асоциираното предприятие:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи	42 103	22 806
Текущи активи	7 604	11 071
Общо активи	49 707	33 877
Нетекущи пасиви	36 582	21 598
Текущи пасиви	4 989	4 024
Общо пасиви	41 571	25 622
Нетни активи	8 136	8 255
Приходи	26	70
Загуба за периода	(119)	(49)
Общо всеобхватна загуба за годината	(119)	(49)

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестициите в асоциираното предприятие е представено, както следва:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Общо нетни активи към 1 януари	8 255	3 734
Загуба за годината	(119)	(49)
Увеличение на капитала през 2019 година	-	4 570
Общо нетни активи към 31 декември	8 136	8 255
Дял от загубата за Групата	(40)	(17)
Дял от общата всеобхватна загуба за Групата	(40)	(17)
Обезценка на инвестициите в асоциирани предприятия	-	-
Загуба от инвестиции в асоциирани предприятия, призната в печалбата или загубата за периода	(40)	(17)
Балансова стойност на инвестициите в асоциирани предприятия		
Инвестиции в асоциирани предприятия на Групата	2 950	2 927
Загуба от инвестиции в асоциирани предприятия, призната в печалбата или загубата за периода	(40)	(17)
Балансова стойност на инвестициите	2 910	2 910

През 2020 г. и 2019 г. не са получавани дивиденди от асоциираното предприятие.

14. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се отнасят към следните категории дългосрочни финансови активи:

	Пояснение	2020	2019
		'000 лв.	'000 лв.
Капиталови инструменти определени като оценявани по справедлива стойност	14.1	2 381	2 381
Дългови инструменти по амортизируема стойност	14.2	32 216	31 632
		34 597	34 013

14.1. Капиталови инструменти определени като оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Балансовата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, както следва:

	2020	2019
	'000 лв.	'000 лв.
Акции в Рост Инвест ООД	1 403	1 403
Акции в Тексим Банк АД	972	972
Други	6	6
	2 381	2 381

Инвестицията в капиталовите инструменти на Рост Инвест ООД е представена по себестойност, тъй като не се търгуват публично и Групата счита че себестойността им към 31 декември 2020 г. е най-доброто приближение на справедливата им стойност.

Инвестициите в акции на Тексим Банк АД са оценени по справедлива стойност – цена на затваряне на последната борсова сесия за 2020 г.

За повече информация относно риска, свързан с дългосрочните финансови активи, на който е изложена Групата, вижте Пояснение 39.

14.2. Дългови инструменти по амортизирана стойност

Към 31 декември 2020 г. Групата е предоставила заеми на търговски контрагенти и физически лица, в общ размер на 32 216 хил. лв. (2019 г.: 31 632 хил. лв.). Заемите са нетекущи, със срок на погасяване до 2025 година. Лихвеният процент е между 2.8% и 6%. Предоставените заеми са необезпечени.

15. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени в двата сравнителни периода както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2020 г. ‘000 лв.	Признати в резултат на бизнес комбинация ‘000 лв.	Признати в печалбата или загубата ‘000 лв.	31 декември 2020 г. ‘000 лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	372	-	-	372
Други дългосрочни финансови активи	(86)	-	(5)	(91)
Инвестиционни имоти	1 221	-	(3)	1 218
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(131)	-	-	(131)
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(10)	-	(35)	(45)
Отписани вземания	(3)	-	-	(3)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(4)	-	(4)	(8)
Инвестиционни имоти	-	-	58	58
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(2)	-	-	(2)
Други провизии		-	1	1
Неизползвани данъчни загуби	(7)	-	17	10
	<u>1 350</u>	<u>-</u>	<u>29</u>	<u>1 379</u>
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(243)			(286)
Отсрочени данъчни пасиви	1 593			1 665
Нетно отсрочени данъчни пасиви	<u>1 350</u>			<u>1 379</u>

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2019 г. ‘000 лв.	Признати в резултат на бизнес комбинация ‘000 лв.	Признати в печалбата или загубата ‘000 лв.	31 декември 2019 г. ‘000 лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	46	326	-	372
Други дългосрочни финансови активи	(7)	(77)	(2)	(86)
Инвестиционни имоти	1 173	-	48	1 221
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	19	(49)	(101)	(131)
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(10)	-	-	(10)
Отписани вземания	(3)	-	-	(3)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(2)	(2)	-	(4)
Други	2	(2)	-	-
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	-	(2)	-	(2)
Други провизии	-	(7)	-	(7)
Неизползвани данъчни загуби	-	(7)	-	(7)
	1 218	187	(55)	1 350
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(22)			(243)
Отсрочени данъчни пасиви	1 240			1 593
Нетно отсрочени данъчни пасиви	1 218			1 350

Всички отсрочени данъчни активи са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

16. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Стоки	2 014	2 653
Материали	49	77
Незавършено производство	202	153
Други	-	57
Материални запаси	2 265	2 940

През 2020 г. общо 15 190 хил. лв. материални запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2019 г.: 16 824 хил. лв.).

Намаление на разходите, в резултат на възстановяване на обезценки, които са били признати в минали периоди, не е настъпило през 2020 г. или 2019 г.

Към 31 декември 2019 г. материални запаси на стойност от 2 332 хил. лв. са предоставени като обезпечение на задължения по банкови заеми.

Към 31 декември 2020 г. материални запаси, на стойност от 1 095 хил. лв. са предоставени като обезпечение на задължения по банкови заеми.

17. Краткосрочни финансови активи

Балансовата стойност на финансовите активи е представена както следва:

	Пояснение	2020 '000 лв.	2019 '000 лв.
Капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:	17.1	2 717	2 618
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Предоставени заеми	17.2	46 966	46 862
		49 683	49 480

17.1. Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Към 31.12.2020 г. Групата притежава акции на обща стойност 2 717 хил. лв. (2019 г.: 2 618 хил. лв.).

17.2. Предоставени заеми

Към 31 декември 2020 г. Групата е предоставила заеми на търговски контрагенти с общ размер 46 966 хил. лв. (2019 г.: 46 862 хил. лв.). Всички заеми са текущи със срок на погасяване до 1 година. Лихвеният процент е между 2% и 11%. Предоставените заеми не са обезпечени.

Приходите от лихви са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови приходи”.

18. Търговски и други вземания

Търговските и други вземания се състоят от финансови активи, представени в Пояснение 18.1 и предплащания и други нефинансови активи, представени в Пояснение 18.2.

18.1. Търговски и други финансови вземания

	2020 '000 лв.	2019 '000 лв.
Търговски вземания, брутна сума	1 078	1 498
Обезценка на търговски вземания	(10)	(136)
Търговски вземания, нетна сума	1 068	1 362
Вземания по цесии	25 471	24 556
Финансови активи	26 539	25 918

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка.

През 2020 г. са отчетени 10 хил. лв. разходи за обезценка на търговски вземания (2019 г.: 136 хил. лв.). Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2020	2019
	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари	136	11
Отписани суми (несъбираеми)	(136)	(11)
Загуба от обезценка	10	136
Салдо към 31 декември	10	136

18.2. Предплащания и други активи

	2020	2019
	'000 лв.	'000 лв.
Данъчни вземания	114	117
Предплатени разходи	51	57
Предоставени аванси	7	19
Други текущи активи	216	183
Други активи, нефинансови	388	376

19. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2020	2019
	'000 лв.	'000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	8 664	6 821
- евро	287	840
- македонски денари	116	143
Краткосрочни депозити	-	-
Пари и парични еквиваленти	9 067	7 804

Групата няма блокирани пари и парични еквиваленти.

Групата е извършила оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена в консолидираните финансови отчети на Групата.

20. Собствен капитал

20.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Химснаб България АД се състои от 2 494 631 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Химснаб България АД- предприятието майка.

	2020	2019
	‘000 лв.	‘000 лв.
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	2 494 631	2 494 631
Собствени акции, закупени от дъщерни дружества	-	-
Брой издадени и напълно платени акции	<u>2 494 631</u>	<u>2 494 631</u>
Брой акции, оторизирани за плащания на базата на акции	<u>2 494 631</u>	<u>2 494 631</u>
Общ брой акции, оторизирани към 31 декември	<u>2 494 631</u>	<u>2 494 631</u>

Списъкът на основните акционери на Химснаб България АД е представен, както следва:

	31 декември 2020	31 декември 2020	31 декември 2019	31 декември 2019
	Брой акции	%	Брой акции	%
Астер 2000 ЕООД	478 990	19.20	478 990	19.20
ЗАД Армеец	175 983	7.05	175 983	7.05
УПФ „Съгласие“	174 200	6.98	174 200	6.98
УПФ „ЦКБ-Сила“	134 270	5.38	134 270	5.38
УПФ „Бъдеще“	147 237	5.90	147 237	5.90
Други юридически лица	1 365 221	54.73	1 364 983	54.73
Физически лица	18 730	0.75	18 968	0.76
	<u>2 494 631</u>	<u>100</u>	<u>2 494 631</u>	<u>100</u>

Дружествата в Групата не притежават акции на предприятието-майка.

20.2. Премиен резерв

Във връзка с увеличението на капитала на Химснаб България АД – дружеството-майка към датата на преобразуване 02.06.2011 г., са издадени нови 2 443 810 броя поименни, непривилегировани, безналични акции с номинална стойност 1 лв. и с емисионна стойност 31.68 лв. всяка една. Общата емисионна стойност на новите 2 443 810 броя акции е в размер на 77 420 хил. лв.

Разликата между номиналната и емисионната стойност на акциите е отчетена като премиен резерв на стойност от 74 976 хил. лв.

20.3. Други резерви

Всички суми са в ‘000 лв.	Законови резерви	Общи резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2019 г.	192	3 174	3 366
Данъчни ефекти от обратно проявление на временни разлики	-	(6)	(6)
Салдо към 31 декември 2019 г.	<u>192</u>	<u>3 168</u>	<u>3 360</u>
Данъчни ефекти от обратно проявление на временни разлики	-	(6)	(6)
Салдо към 31 декември 2020 г.	<u>192</u>	<u>3 162</u>	<u>3 354</u>

21. Възнаграждения на персонала

21.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Разходи за заплати	(2 074)	(2 368)
Разходи за социални осигуровки	(485)	(556)
Разходи за персонала	(2 559)	(2 924)

21.2. Задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	69	40
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	69	40
Текущи:		
Задължения за заплати	269	339
Задължения за осигуровки	35	59
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	304	398

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2021 г. Задълженията към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	16	15
Увеличение / (намаление) на провизиите в резултат на служители, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години	8	1
Провизии за пенсиониране в края на годината	24	16

Планът излага Групата на актюерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск.

Лихвен риск

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на пазарната доходност на висококачествени корпоративни облигации. Падежът на облигациите съответства на очаквания срок на задълженията по планове с дефинирани доходи и те са деноминирани в български лева. Спад в пазарната доходност на висококачествените корпоративни облигации ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Групата, въпреки че се очаква това да бъде частично компенсирано чрез увеличение в справедливата стойност на активите по плана.

Риск от промяна в продължителността на живота

Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Инфлационен риск

Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи на Групата и активите по плана могат да бъдат равнени със сумите, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние за всеки от разглежданите отчетни периоди, както следва:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Представени в консолидирания отчет за финансовото състояние като:		
Нетекущи пасиви	69	40
Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:		
	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	40	15
Разходи за текущ трудов стаж	22	24
Увеличение на провизиите за пенсиониране в резултат на служители, навършващи години за пенсиониране в следващите пет години	8	1
Дисконтиране	(1)	-
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	69	40

Общата сума на разходите за изплащане на суми по планове с дефинирани доходи на Групата може да бъде представена, както следва:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	(22)	(24)
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	(22)	(24)

Разходите за текущ трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“.

22. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекущи	
	31.дек.20	31.дек.19	31.дек.20	31.дек.19
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми	2 842	4 012	6 198	7 290
Други заеми	8 470	8 650	8 428	8 387
Общо балансова стойност	11 312	12 662	14 626	15 677

22.1. Банкови заеми, отчитани по амортизирана стойност

Към 31 декември 2020 г., Групата е сключила договори за банкови кредити, както следва:

- Договор за инвестиционен кредит от 08.02.2018 г.

Отпуснат размер: 2 816 хил. лв.

Гратисен период 24 месеца

Падеж 08.08.2029 г.

Погасяване:

- 10 месечни вноски по 12,000 лв. от 08.03.2019 г. до 08.12.2019 г.
- 109 месечни вноски по 24,500 лв. от 08.01.2020 г. до 08.01.2029 г.
- 1 последна вноска от 25,895 лв. на 08.02.2029 г.

Лихвен процент: 3,15%.

Остатък към 31.12.2020 г. в размер на 2 549 хил. лв., в т.ч. нетекуща част 2 255 хил. лв.;

Обезпечения:

- първа по ред договорна ипотека върху инвестиционен имот, находящ се в гр. Варна;
- особен залог върху всички настоящи и бъдещи вземания на дъщерно дружество Експерт Снаб ООД към банката за наличностите по разплащателните му сметки в нея.

Заемът е деноминиран в български лева.

- Договор за банков кредит от 10.04.2015 г.

Отпуснат размер: 6 570 хил. лв.

Гратисен период 24 месеца

Падеж 10.03.2025 г.

Погасяване: 68 хил. лв. месечна вноска

Лихвен процент: 4%.

Остатък към 31.12.2020 г. в размер на 3 491 хил. лв., в т.ч. текуща част 816 хил. лв.

Обезпечение: първа по ред ипотека на собствен за Групата имот, находящ се в гр. Скопие, Република Македония с обща площ 5 571 кв. м.

Обезпечение: Първи по ред особен залог на движими вещи-машини, съоръжения и електронно оборудване, собственост на Групата.

Заемът е деноминиран в македонски денари.

- Договор за банков кредит-овърдрафт от 18.12.2020 г.
 Отпуснат размер: 3 499 хил. лв.
 Гратисен период 0 месеца
 Падеж 22.12.2023 г.
 Лихвен процент: 4%.
 Остатък към 31.12.2020 г. в размер на 2 548 хил. лв., в т.ч. текуща част 2 548 хил. лв.
 Обезпечение: Менителница, регламентиращ правата и задълженията на страните, подписали договора.
 Заемът е деноминиран в македонски денари.
- Договор за банков кредит-овърдрафт от 20.07.2018 г.
 Отпуснат размер: 500 хил. лв.
 Гратисен период 0 месеца
 Падеж 20.07.2021 г.
 Лихвен процент: променлив базов лихвен процент
 Остатък към 31.12.2020 г. в размер на 452 хил. лв., в т.ч. текуща част 452 хил. лв., която ще бъде призната в 2021 г.
 Обезпечение: първи по ред залог на собствени ДМА
 Заемът е деноминиран в български лева.

22.2. Заеми от нефинансови предприятия

Към 31 декември 2020 г. нетекущите заеми, възникнали за Групата от нефинансови предприятия са в размер на 8 428 хил. лв. (2019 г.: 8 387 хил. лв.). Заемите са със срок на погасяване до 2026 година. Лихвеният процент е между 4% и 5%. Заемите не са обезпечени.

Текущата част от заемите, отпуснати на Групата, е в размер на 8 470 хил. лв. (2019 г.: 8 650 хил. лв.). Лихвеният процент е между 4% и 5%. Получените заеми не са обезпечени.

Всички заеми са деноминирани в български лева.

23. Търговски и други задължения

	2020 '000 лв.	2019 '000 лв.
Нетекущи:		
Търговски задължения	37	38
Задължения по цесии	560	560
Други задължения	110	110
Финансови пасиви	707	708
Приходи за бъдещи периоди	1 323	1 718
Нефинансови пасиви	1 323	1 718
Нетекущи търговски и други задължения	2 030	2 426
Текущи:		
Търговски задължения	3 796	4 601
Задължения по цесии	24 329	20 667
Финансови пасиви	28 125	25 268
Данъчни задължения	150	407
Получени аванси	1 077	3 919
Приходи за бъдещи периоди	546	1073
Нефинансови пасиви	1 773	5 399
Текущи търговски и други задължения	29 898	30 667

Групата е обвързана с дългосрочни договори за учредено възмездно вещно право на ползване върху собствени недвижими имоти. Договорите са с неотменяем срок от 10 - 12 години. Сумата на продажната цена съгласно договори за предоставяне на услуги се разсрочва и се признава като приход за периода, в който се извършва услугата.

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

24. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми '000 лв.	Краткосрочни заеми '000 лв.	Задължения по финансов лизинг '000 лв.	Общо '000 лв.
1 януари 2020 г.	15 677	12 662	8 321	36 660
Парични потоци:				
Плащания	(1 769)	(14 288)	(860)	(16 917)
Постъпления	902	13 147	-	14 049
Непарични промени:	(184)	(209)	361	(32)
31 декември 2020 г.	14 626	11 312	7 822	33 760

	Дългосрочни заеми '000 лв.	Краткосрочни заеми '000 лв.	Задължения по финансов лизинг '000 лв.	Общо '000 лв.
1 януари 2019 г.	17 881	11 744	9 247	38 872
Парични потоци:				
Плащания	(5 951)	(10 756)	(999)	(17 706)
Постъпления	3 747	12 417	411	16 575
Непарични промени:		(743)	(338)	(1 081)
31 декември 2019 г.	15 677	12 662	8 321	36 660

25. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2020 '000 лв.	2019 '000 лв.
Приходи от продажба на стоки	18 343	19 939
Приходи от наеми	4 953	5 281
Приходи от предоставяне на услуги	1 013	1 109
Приходи от продажба на продукция	566	472
	24 875	26 801

26. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2020	2019
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от гаранции	346	262
Приход от продажба на отстъпено право на строеж	372	-
Приходи от преоценка до справедлива стойност	292	-
Отписани задължения	219	31
Приходи от учредени права	218	218
Приходи от бонуси	182	153
Такса техническа поддръжка	135	112
Префактурирани консумативи	82	95
Приходи от продажба на отпадъци	38	6
Приход от излишък на активи	29	-
Приходи от продажба на материали	21	14
Приходи от товаро-разтоварна дейност	15	31
Приходи от продажба на ДМА	-	53
Други	74	32
	2 023	1 007

27. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2020	2019
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от продажба	1 924	1 126
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(1 143)	(864)
Печалба от продажба на нетекущи активи	781	262

28. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2020	2019
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи по гаранции	(295)	(220)
Основни материали производство	(244)	(274)
Електроенергия	(208)	(257)
Горива и смазочни материали	(67)	(108)
Поддръжка и ремонт на сгради	(31)	(50)
Офис консумативи	(27)	(35)
Вода	(10)	(12)
Други	(71)	(43)
	(953)	(999)

29. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Охрана	(394)	(486)
Поддръжка на сгради	(383)	(327)
Вътрешен контрол	(246)	-
Абонаментно обслужване	(199)	(32)
Услуги от подизпълнители	(152)	-
Наеми	(77)	(207)
Консултантски услуги	(70)	(41)
Независим финансов одит	(68)	(49)
Реклама	(38)	(104)
Застраховки	(29)	(35)
Телекомуникационни услуги	(25)	(26)
Вода	(23)	(4)
Електроенергия	(12)	(53)
Такси	(12)	(25)
Правни услуги	(4)	(26)
Транспортни услуги	-	(168)
Други	(214)	(402)
	(1 946)	(1 985)

Възнаграждението за независим финансов одит на Групата за 2020 г. е в размер на 68 хил. лв. През годината не са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

30. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Разходи за обезценка	(455)	(1 091)
Разходи за местни данъци и такси	(315)	(345)
Балансова стойност на отписани активи	-	(99)
Разходи за глоби и неустойки	-	(36)
Разходи по застрахователни полици	-	(25)
Разходи за командировки	-	(16)
Разходи за брак	-	(7)
Отписани вземания	(222)	-
Други	(119)	(121)
	(1 111)	(1 740)

31. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Разходи за лихви по заеми, отчитани по амортизирана стойност	(2 116)	(2 375)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(2 116)	(2 375)
Отрицателни разлики по операции с финансови инструменти	(12)	-
Банкови такси и комисионни	(103)	(89)
Отрицателни курсови разлики	(8)	-
Финансови разходи	(2 239)	(2 464)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Приходи от лихви по финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	1 708	1 990
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	1 708	1 990
Печалби от финансови инструменти на разположение за продажба	431	99
Други финансови приходи	48	86
Финансови приходи	2 187	2 175

32. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2019 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	5 046	3 992
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци	(505)	(399)
Данъчен ефект от:		
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	535	129
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(514)	(49)
Корекции във връзка с консолидация	(37)	(34)
Текущ разход за данък върху дохода	(521)	(353)
Отсрочени данъчни разходи:		
Възникване и обратен проявление на временни разлики	(29)	55
Разходи за данъци върху дохода	(550)	(298)

Пояснение 15 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

33. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2020	2019
Печалба, подлежаща на разпределение (в лв.)	3 774 000	4 039 000
Средно претеглен брой акции	2 494 631	2 494 631
Основен доход на акция (в лв. за акция)	1.51	1.62

34. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните акционери, ключовия управленски персонал и други свързани лица, описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат

а. Сделки с акционери

	2020 '000 лв.	2019 '000 лв.
Продажба на ДМА, стоки и услуги	31	63
Покупка на стоки и услуги	8	13
Предоставени заеми:	97	-
Приходи от лихви по предоставени заеми	4	9
Върнати заеми	(238)	(215)

б. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2020 '000 лв.	2019 '000 лв.
Предоставени заеми	-	205
Лихви по предоставени заеми	5	11
Изплатени заеми	-	(57)

с. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2020 '000 лв.	2019 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	(557)	(750)
Разходи за социални осигуровки	(98)	(38)
Служебни автомобили	(6)	(6)
Общо краткосрочни възнаграждения	(661)	(794)

35. Разчети със свързани лица в края на годината

	2020 '000 лв.	2019 '000 лв.
Нетекущи вземания от:		
- други предприятия	82	81
Общо нетекущи вземания от свързани лица	<u>82</u>	<u>81</u>
Текущи вземания от:		
- акционери	31	700
- други предприятия	466	211
- други свързани лица под общ контрол	1	-
Общо текущи вземания от свързани лица	<u>498</u>	<u>911</u>
Общо вземания от свързани лица	<u>580</u>	<u>992</u>
Нетекущи задължения към:		
- акционери	167	-
- други предприятия	77	-
Общо нетекущи задължения към свързани лица	<u>244</u>	<u>-</u>
Текущи задължения към:		
- акционери	2 780	2 956
- други предприятия	33	159
Общо текущи задължения към свързани лица	<u>2 813</u>	<u>3 115</u>
Общо задължения към свързани лица	<u>3 057</u>	<u>3 115</u>

36. Безналични сделки

През 2020 година Групата е осъществила безналични сделки на обща стойност 407 хил. лв. Тези сделки представляват прихващания на вземания и задължения по финансова и инвестиционна дейност от различен характер.

През 2019 г. Групата е осъществила безналични сделки на обща стойност 9 048 хил. лв., от които 880 хил. лв. са такива между свързани лица. За сделките са приложени прихващания на ликвидни и изискуеми насрещни вземания по финансова и инвестиционна дейност.

37. Условни активи и условни пасиви

През годината няма предявени различни гаранционни и правни иски към Групата.

38. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2020	2019
		'000 лв.	'000 лв.
Финансови активи, определени като отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	14.1	2 381	2 381
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	17.1	2 717	2 618
Дългови активи по амортизирана стойност, представени по-долу :		115 368	113 208
Кредити и вземания представени по-долу:		-	-
<i>Предоставени заеми (дългосрочни)</i>	14.2	32 216	31 632
<i>Кредити и вземания (краткосрочни)</i>	17.2	46 966	46 862
<i>Търговски и други вземания</i>	18.1	26 539	25 918
<i>Вземания от свързани лица</i>	35	580	992
<i>Пари и парични еквиваленти</i>	19	9 067	7 804
		120 466	118 207
Финансови пасиви	Пояснение	2020	2019
		'000 лв.	'000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност			
Заеми	22	25 938	28 339
Задължения по финансов лизинг	11	7 822	8 321
Търговски и други задължения	23	28 832	25 976
Задължения към свързани лица	35	3 057	3 115
		65 649	65 751

Вижте Пояснение 4.18 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в Пояснение 40. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в Пояснение 39.

39. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте Пояснение 0. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

а. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

i. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Групата, деноминирани главно в евро, не излагат Групата на валутен риск.

ii. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2020 г. Групата не е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Финансови активи	Пояснение	2020 '000 лв.	2019 '000 лв.
Финансови активи, определени като отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	14.1	2 381	2 381
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	17.1	2 717	2 618
Дългови активи по амортизирана стойност, представени по-долу :		115 368	113 208
Кредити и вземания представени по-долу:		-	-
<i>Предоставени заеми (дългосрочни)</i>	14.2	32 216	31 632
<i>Кредити и вземания (краткосрочни)</i>	17.2	46 966	46 862
<i>Търговски и други вземания</i>	18.1	26 539	25 918
<i>Вземания от свързани лица</i>	35	580	992
<i>Пари и парични еквиваленти</i>	19	9 067	7 804
		120 466	118 207

б. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства, инвестиции в облигации и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и на други контрагенти, установени индивидуално или по групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от малък брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Ефект на пандемията от Covid-19 върху кредитния риск, на който е изложена Групата

Във връзка с глобалната пандемия от коронавирус Covid-19 в началото на 2020 г, която доведе до значително намаление на финансовата активност в световен мащаб, Групата анализира на база на текущо наличните данни потенциалния ефект върху своето финансово състояние и използваните модели, съгласно МСФО 9.

Към настоящия момент, пандемията от Covid-19 е във втора фаза от своя разгар, като редица държави предприема драстични мерки за овладяване на заразата с коронавируса, включително и България. Като цяло, в световен мащаб настоящата криза, в която навлиза глобалната икономика, вече оказва и силно въздействие върху икономическия живот.

В България бяха въведени строги противоепидемични мерки и ограничения имащи за цел да ограничат социалните контакти и да ограничат разпространението на вируса. Това води до нарушаване на нормалната икономическа дейност на почти всички стопански субекти в страната. Пандемията предизвиква чувствително намаляване на икономическата активност и поражда неизвестност за бъдещите процеси в макроикономиката през 2021 година.

Ръководството на Групата е анализирано очаквания ефект върху икономическия ръст, кредитното качество на своите контрагенти и общия модел на МСФО 9, основно, насочен към преценки за потенциално влошаването на кредитното качество на контрагентите. Ръководството на Групата счита, че към настоящия момент в краткосрочен план не се очаква значително влошаване на кредитното качество на контрагентите, най-вече, поради активните мерки, предприети от правителството на Република България. Ръководството текущо извършва мониторинг за наличието на дългосрочни индикации за влошаване, като евентуалните временни ликвидни проблеми на контрагентите, породени пряко от Covid-19, не се считат за индикации за влошаване на кредитното качество.

Ръководството на Групата счита, че преди изтичане на по-продължителен период от време, през който може да се проявят симптоми на влошаване в общото кредитно качество, както на контрагентите, така и в общата среда, в която Групата функционира, не може да извърши надеждна оценка за ефекта, който Covid-19 може да окаже.

По отношение на модела за изчисляване на очакваните кредитни загуби, Ръководството счита, че към този момент не може да бъде извършена промяна в общия модел, поради липса на достатъчно надеждни данни. Въпреки това, Ръководството отчита възможните краткосрочни рискове върху общото развитие на икономиката в светлината на очакванията за възстановяване в периода 2022 - 2023 и завръщане до средните прогнозираните нива на растеж преди Covid-19, поради което не е извършило промяна в модела си по МСФО 9 към момента на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет.

с. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди -ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 декември 2020 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2020 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.
Заеми	5 656	5 656	11 701	2 925
Задължения по финансов лизинг	506	507	5 447	1 362
Търговски и други задължения	14 063	14 062	707	-
Задължения към свързани лица	1 406	1 407	244	-
Общо	21 631	21 632	18 099	4 287

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2019 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.
Заеми	6 331	6 331	11 763	3 914
Задължения по финансов лизинг	467	466	4 390	2 998
Търговски и други задължения	12 634	12 634	708	-
Задължения към свързани лица	1 557	1 558	-	-
Общо	20 989	20 989	16 861	6 912

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск, Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори, всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

40. Оценяване по справедлива стойност

40.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в консолидирания финансов отчет за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

31 декември 2020 г.

	Пояснение	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.
Активи			
Капиталови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	17.1	2 717	-
Капиталови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	14.1	972	1 409
Общо		3 689	1 409

31 декември 2019 г.

	Пояснение	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.
Активи			
Капиталови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	17.1	2 618	-
Капиталови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	14.1	972	1 409
Общо		3 590	1 409

През отчетните периоди не е имало значими трансфери между нивата.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

В ниво 1 са класифицирани всички пазарно-търгувани капиталови инструменти. Те са оценени по справедлива стойност, основаваща се на директно наблюдаеми пазарни котировки от активни пазари към отчетната дата.

В ниво 3 са класифицирани капиталови инструменти които не се търгуват на капиталова борса. За тях Групата, след извършен анализ, е стигнала до заключението, че себестойността на ценните книги е най-доброто предположение за справедливата стойност на финансовите активи към отчетната дата.

40.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

	2020 ‘000 лв. Ниво 3	2019 ‘000 лв. Ниво 3
Инвестиционни имоти:		
- земи и сгради	60 546	61 317

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Земя и сгради (Ниво 3)

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители. Земята и сградите са преоценени към 31 декември 2020 г. Предишната преоценка е била извършена към 31 декември 2019 г.

Оценката по справедлива стойност на земите се базира на наблюдавани индикативни офертни цени за подобни имоти, коригирани за специфични фактори, като площ, местоположение и скonto за офертност.

Справедливата стойност на сградите е оценена, като е използван методът на амортизираната възстановителна стойност. Той се базира на наблюдаеми цени за строителни работи за сгради, подобни на оценяваните, и на ненаблюдаеми допускания, от които най-същественото е степен на физическо изхабяване.

Спецификата на активите на Групата и икономическа среда в страната биха могли да доведат до вариации в използваните допускания и преценки при определяне на справедливата стойност.

За повече информация относно нефинансовите активи на ниво 3, вижте Пояснение 12.

41. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал, представен в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2020 ‘000 лв.	2019 ‘000 лв.
Собствен капитал	114 709	110 941
Общо задължения	70 965	75 035
- Пари и парични еквиваленти	(9 067)	(7 804)
Нетен дълг	61 898	67 231
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1:0.53	1:0.61

42. Събития след края на отчетния период

В края на 2019 г. за първи път се появиха новини от Китай за COVID-19 (Коронавирус), когато ограничен брой случаи на неизвестен вирус бяха докладвани на Световната здравна организация. През 2020 г. вирусът се разпространи в световен мащаб и отрицателното му въздействие набра скорост. На 11 март 2020 г., след като са били регистрирани случаи на заразени с новия щам на коронавируса в 114 държави, Световната здравна организация (СЗО) обяви епидемията от COVID-19 за пандемия. На 13 март 2020 г. по искане на правителството Народното събрание обяви извънредно положение в България заради коронавируса, което продължи до 13.5.2020 г. и бе заменено с извънредна епидемична обстановка до 30.04.2021 г.

Прогнозите за очакваното развитие на всички сектори в икономиката, включително и тези, в които оперират предприятията от Групата, през 2021 г. и през следващите години пряко ще зависят от развитието на пандемията и свързаните с това ограничителни мерки, икономическа стагнация и криза в здравеопазването.

Отчитайки както предписанията на здравните власти, така и негативните ефекти от мерките за овладяване на пандемията – ограничения на движението на хора, транспортни средства и стоки, водещи до понижена икономическа активност, Ръководствата на дружествата от Групата взеха мерки за подобряване на ефективността на работните процеси и оптимизиране на разходите. Едновременно с това, отчитайки факта, че персоналът е основен ресурс във всеки бизнес, с цел осигуряване на добри пазарни позиции при възстановяване на нормалната икономическа дейност, Ръководствата насочиха усилията си към запазване на работните места на служителите в дружествата от Групата.

Групата предприема всички необходими мерки, с цел да се запази здравето на работещите и да минимизира влиянието на кризата на този етап от възникването ѝ. Действията са съобразени с указанията на Националния оперативен щаб и стриктно се изпълняват разпорежданията на всички национални институции.

Ръководството внимателно следи ситуацията и постоянно търси нови начини за намаляване на въздействието ѝ върху Групата. Ръководството ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на потенциалните негативни ефекти от пандемията.

Не са настъпили събития след 31 декември 2020 г., които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Групата за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

43. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2020 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 22.04.2021 г.